

Főszerkesztő és ideiglenes felelős szerkesztő: Dr. Olosz Lajos

DÉLI HIRLAP

A timiștorontali törvénysek bej. sz. 83. (Dos. No. 934/1938). Alapította: Dr. VUCHETICH ENDRE és Dr. VARNAY ELEMÉR

Ziarul Comunității Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népkezősség lapja

Megelőnkült a harci tevékenység Dél-Itáliában

Heves harcok a Volturino mindkét oldalán

Minisztertanács Mussolini főhadiszállásán

Az új olasz véderő-törvény kimondja a nemzeti köztársasági hadsereg, haditengerészet és légierő megalakulását

Berlin célzatosnak minősül a délkelet-európai hadi kiigazításokról szóló híreket

A déloroszországi arcvonalon mindkét részről állandóan újabb erőket vetnek harcba. A legújabb bejött jelentésekből kitűnik, hogy az Aovi-tenger és a Dnyeper-könyök között folyó gigászi küzdelemben a Szovjet Kétfőzőn a három nappal ezelőtt szerzett bető-ési helyen folytatta, széles arcvonalon, támadásait. A német védelem

szovjet politika főszempontjait, ahogyan azokat angol részről látják. Moszva, e tudósítások szerint, elsősorban arra törekszik, hogy a Szovjetszövetség „észszerű stratégiai határokat” rendelkezézzék és hogy megakadályozzák a szovjetellenes tömörülések keletkezését. Ezenkívül a Szovjet nem hajlandó hozzájárulni ahhoz, hogy Európát érdekvezetkekre osszák s ellenzi a kisebb európai államok csoportosulását is. Az európai föderációk, államszövetségek, — mint a moszkvai tudósítók mondják — a szovjetellenes mozgalom előőrseivé válhatnak.

titásának megvitatása nem lehet tehát a tanácskozás egyetlen célja. A K arjala című finn lap arról ír, hogy az értekezletet a Szovjetre nézve kedvező időpontban rendezték meg. A legújabb harctéri események nyomán bizonyára megnőtt a Szovjet önbizalma, de egyúttal Moszkva befolyása is szövetségeseire, — írja a finn lap.

donban ténynek mondják, hogy a parti zánok fokozottabb tevékenységet fejtenek ki, Mihajlovics tábornokot azonban messzemenően kikapcsolták. A Gazette de Lausanne című svájci lap ebben a vonatkozásban megjegyzi, hogy a moszkvai értekezletnek egyik tárgya éppen a partizánok egységes irányításának megszervezése. A Gazette de Lausanne fejtegetéséből itűnik, hogy a Szovjetunió követelése szerint a nem kommunista felelő alakulatokat a hozzájuk legközelebb eső kommunista alakulatoknak kell alárendelni.

A délitáliai arcvonalon megelőnkült a harci tevékenység. A Volturino folyó felső folyamán mindkét oldalán, valamint Termolitól északnyugatra tegnap este napon át heves harcok dúltak. A berlini jelentés megálapítja, hogy a Apenninekben óvatosan előnyomuló olasz sereg erőinek jelentékeny veszteségeket okoznak az alnarobbanások és heves tüzéseség elhárítás.

Emigránsok

A Neue Zürcher Zeitung című scájci lap a görög és jugoszláv emigránsok helyzetével foglalkozik. A görög emigránsok táborában bekövetkezett meghasonlás Londonban súlyos aggodalmakat keltett, — állapítja meg a svájci lap. — Angol körökben nem kétlik, hogy Eden brit külügyminiszter, Moszkvába utaztában, rövid kairói tartózkodását igyekezett felhasználni arra, hogy Tszuderosz görög emigráns kormányfővel a megoldás útját egyengesse.

Törökország

A török főváros diplomáciai köreiben szaporodnak azok a hírek, hogy Eden brit külügyminiszter a moszkvai értekezlet befejezése után Ankarán át utazik haza, mert tájékoztatni akarja a török kormányt a moszkvai tanácskozások eredményéről.

Szöveg

Politikai vonatkozásban a tengelyi iratú kiemelik a Mussolini főhadiszálláson tartott minisztertanács jelentőségét. Az új olasz véderő-törvény mondja a nemzeti köztársasági hadsereg, haditengerészet és légierő megalakulását. Mussolini a minisztertanácsi üléseken beszédeiben kiemelte, hogy a fasiszta köztársasági kormány önrendelkezése alatt álló területeken több új alakulat már eddig is önként csatlakozott az angolok ellen küzdő németekhez. A német véderő és a fasiszta köztársasági hadsereg együttműködésével áll kapcsolatban Graziani tábornagy irányítása is Rommel marsallal.

A görög emigránsok táborában, mint ismeretes, a Badoglio-kormány irányában tanúsított angolok sereg magatartás volt az egyik fő oka az ellentétek kiéleződésének.

Török politikai körök feszült érdeklődéssel kísérik a moszkvai értekezletről szóló jelentéseket és nem titkolják azt a benyomásukat, hogy a harmas külügyminiszteri értekezlet határozatai Törökországra is jelentős kihatással lesznek. (—)

Berlin és a moszkvai értekezlet

A Wilhelmstrasse tartozkodással itűnik a legnagyobb összehasonlítások a moszkvai hármas értekezlettel — jelentik az NSD Berlinből. — A német kiróladalmi külügyminisztérium szószólója csak néhány általános megjegyzésre szorítkozott. Utalt arra, hogy az angolok sereg jelentések szerint Sztabin tábornagy egyenruhában fogadta Eden és Hull külügyminisztereket, ami nyilvánvalóan a szándékkal történt, hogy tüntetőleg nyilvánítsa, mennyire előtérben állnak a Kreml véleménye szerint a katonai kérdések a moszkvai értekezleten.

A politikai arcvonal

Mussolini új katonai egységek felállítását jelentette be

A Wilhelmstrasse egyébként visszatartja azt az angolok sereg állítást, hogy Berlin már előre bukást jósolt a moszkvai konferenciának és súlyos angolok sereg — szovjet nézeteltéréseket emlegett. Ennek éppen az ellenkezője igaz, — hangoztatta a német külügyminisztérium szószólója. — A német álláspont mindig az volt, hogy Moszkva, London és Washington között teljes az egység Európá jövő sorsát illetően. Német részről csak arra figyelmeztettek következetesen, hogy London és Washington nem akarja beismerni a világ közvéleménye előtt ezt az egységet, nehogy magatartásuk kedvezőtlen benyomást keltsen az emigráns kormányok körében — fejezte be nyilatkozatát a Wilhelmstrasse szóvivője.

Róma. (DNB). Mussolini északolaszországi főhadiszállásán október 27-én folyt le az új olasz fasiszta köztársasági kormány második minisztertanácsa. A tanácskozáson Mussolini elnökelt. A megbeszélések fő tárgya a Graziani hadügyminiszter részéről előterjesztett új véderő-törvény tervezete volt. Az új olasz véderővel kapcsolatban Mussolini nagy beszédet mondott, amelyben mindenek előtt megállapította, hogy a fasiszta köztársasági kormány első minisztertanácsa óta a nemzeti szellem ujjaéledés-

nek a jelei már megerősödtek és az új rendkörvonalai egyre világosabban rajzolódtak ki. Különösen katonai téren — mondotta Mussolini — az új olasz véderő kialakulóban van. Graziani tábornok javaslata megvalósítja majd mindazon olaszok reményét, akik méltóak arra, hogy ismét elfoglalják helyüket a tengely és a háromhatalmi egyezmény többi bajtársai oldalán. Az új katonai egységek felállítása közvetlenül küszöbön áll és ezek szervezetükben megfelelnek a négy háborús esztendő olasz szükségleteinek és a szerzett tapasztalatoknak.

folyólag a köztársasági zászló alatt tovább harcoltak és most előterjesztést tesznek az új köztársasági fasiszta véderőbe való felvételük tárgyában, a tényleges szolgálathoz felvételt nyerne. Az új olasz véderő tagjai a szülő és ellátás tekintetében a német véderő tagjaival egyenlő elbánásban részesülnek. A milícia az új olasz hadsereg lényeges alkotórésze lesz és az új „fekete inges” hadtestet alkotja majd. A rendfenntartás céljaira megtartják a carabinieri hadosztályát.

Az alkotmányozó nemzetgyűlés előkészítése

Sajtóhírek

A brit lapok moszkvai tudósítói — mint a Nemzetközi Sajtótudósítói is beszámol arról — nyilvánvalóan hatalmas sugalmazásra, újra felsorolják a

Mussolini ezután két fontos tényről állapított meg: 1. Különböző vidékekre az olasz katonák máris önként elfoglalták helyüket német bajtársai oldalán. 2. Azokban a tartományokban, amelyeket a fasiszta köztársasági kormány ellenőriz, a rend és a nyugalom ismét visszatért.

köztársasági fasio létesítésével, valamint a nagy alkotmányozó nemzetgyűlés előkészítésével a munkálatok ebben a vonatkozásban is kialakulóban vannak. Gazdasági téren a javulás némi jelei már megállapíthatók.

Német-olasz katonai megbeszélések Rommel tábornagy főhadiszállásán

Róma. (Radór). Rommel tábornagy, az egyik északitáliai német hadseregcsoport főparancsnoka, főhadiszállásán Graziani tábornagyot, az olasz köztársasági fasiszta kormány nemzetvédelmi és hadgazdálkodási miniszterét fogadta. A két tábornagy megbeszéléseit, melyek a katonai kérdésekről és szervezési problémákról folytak, a szives bajtársiasság szelleme jellemezte. A tanácskozáson résztvettek a két tábornagy vezérkari főnökei is.

Szólt Mussolini még arról is, hogy politikai és közigazgatási téren a tartományi főnökök és rendőrfőnökök kinevezésével és a

A fasiszta köztársasági kormány második minisztertanácsa egészében elfogadta az új olasz véderő-törvényt.

Az új olasz véderő-törvény

Róma. (Radór). Az új olasz véderő-törvény első szakasza szerint az olasz királyi hadsereg, a királyi haditengerészet és a királyi légierő 1943 szeptember 8. napjával megszűnt. Tisztek és altisztek, akik ezen a napon még szolgálataiban voltak és nem követtek el katonai becsületbe vágó dolgot, megkapják törvényes

elbocsátásukat.

A törvény második szakasza kimondja az olasz nemzeti köztársasági hadsereg, haditengerészet és légierő megalakulását. Ez a köztársasági hadsereg 1943 szeptember 9. napjával alakult meg. Mindazok a szolgálati fokozatok, amelyek nemzeti kötelességérzetből ki-

A FASISZTA KÖZTÁRSASÁGI PÁRTHOZ VALÓ CSATLAKOZÁS UTOLSÓ HATÁRIDEJE

Róma. (Rador). A német távirati iroda jelenti: A fasiszta köztársasági párthoz való csatlakozás utolsó határidejét a fasiszta párt régi tagjai számára október 31-ben állapították meg.

Pavolini párttitkár utasítása értelmében

Német állásfoglalás Neubacher küldetésével kapcsolatban

Berlin. (Rador). Neubacher dr. követnek, a német külügyminisztérium délkelet-európai teljhatalmu megbízottjának küldetésével kapcsolatban az elmentőben híreket terjesztnek állítólagos elhatározott és legközelebb keresztülvélre kerülő határkiigazításokról. Illetékes német helyen rámutatnak ezeknek a híreszteléseknek egyoldalúan céltalan voltára és hangsúlyozzák, hogy Neubacher dr. küldetése olyan problémákra vonatkozik, amelyek már természetükből kifolyóan nem intézhetők el gyorsított ütemben.

A TÖRÖK ÁLLAMFŐ RÁDIÓBESZÉDET MOND A POLITIKAI HELYZETRŐL

Ankara. (Tp.). Ankarába megérkeztek már az első külföldi vendégek, akik résztvesznek a török köztársaság 20 éves fennállásának ünnepségein. Az ünnepségek Szaracsoglu miniszterelnök rádióbeszédével már csütörtökön délután megkezdődtek. Október 29-én Izmet İnönü török köztársasági elnök fogadja a külföldi kiküldöttek szerencse kívánatait, ezt követően az ankarai lovárdában megszemléli a katonai ünnepeket, majd a nemzetgyűlés ülésén rádióbeszédet intéz a török néphez. Ebben a beszédében vázolja Törökország belső és külső politikai helyzetét.

AZ ANKARAI ANGOL NAGYKÖVET ELHALASZTOTTA JERUZSÁLEMI UTJÁT

Ankara. (Tp.). Anglia törökországi nagykövete az utolsó pillanatban elhalasztotta jeruzsálemi útját. Ankarai diplomáciai körök ebből arra következtetnek, hogy a moszkvai értekezlet nyolc-tíz nappal tovább folytatják, mint kezdetben tervezték. A nagykövetnek ugyanis tegnap kellett volna Jeruzsálemba és onnan Kairóba utaznia, hogy találkozzék a Moszkvából visszatérő Edon külügyminiszterrel. Ugy tudják, hogy a nagykövet értesítést kapott a moszkvai értekezlet meghosszabbításáról é miatti halasztotta el utazását.

Ankara. Politikai körök úgy tudják, hogy az ankarai brit nagykövet azért nem utazott Kairóba, mert Edon a török fővárosba is ellátogat.

Politikai kérdésekről is hajlandó tárgyalni Moszkva

Genf. (Tp.). Stettinius, aki Cordell Hull távolléte alatt az amerikai külügyminisztériumot vezeti, a sajtó képviselői előtt kijelentette, hogy a moszkvai konferencia surlódás nélkül folyik.

Moszkvából származó angol értesülés szerint Moszkva kíván a második front felállítására mellett, de politikai kérdésekről is hajlandó tárgyalni. A megbeszélések aránylag simán folynak le. Ami a részleteket illeti, Londonban megállapítják, hogy még a Balkán-kérdés sem okoz nehézséget. Figyelme méltó a Szovjetnek és az álláspontja, hogy — a balkáni hadjárat nem lehet majd végbe a vörös hadsereg nélkül. Molotov és Edon hír szerint megegyeztek a befolyási övezetek kérdésében. A földközintezési bizottság mintájára más hasonló bizottságokat is fognak alakítani. Ezzel kapcsolatban már most megállapítható, hogy Kelet-Európában a főparancsnok egy szovjet katonai személyiség lesz.

HULL FELVETETTE A SZOVJET-JAPAN HABORU KÉRDÉSÉT?

Stockholm. (Tp.). A Dagens Nyheter című svéd lap londoni értesülése szerint a moszkvai értekezlet tegnapi tanácskozásain többnyire az angol és az orosz küldöttség tagjai vitték a szót. Hull amerikai külügyminiszter inkább csak mint figyelmes hallgató szerepelt. Hull a tárgyalások során a második arcvonal létesítésére vonatkozó

az új fasiszta köztársasági párthoz szabadon csatlakozhatnak azok is, akik eddig nem voltak tagjai a fasiszta pártnak, tekintet nélkül arra, hogy milyen párthoz tartoztak előzőleg, azzal a feltétellel azonban, hogy hajlandóaknak nyilatkoznak az együttműködésre, a fasiszta köztársasági párt elvei alapján. Felvételükről végső fokon a párttitkár dönt.

szovjet követelésre állítólag a következőket válaszolta:

— A második arcvonal megteremtéséhez csapatok szükségesek. Ezeket csak a Csendes-óceán vidékén levő harci területekről lehetne elvonni. Ennek következménye pedig az lenne, hogy Japánnal szemben az oroszoknak kellene akcióba lépniük.

Az orosz küldöttség tagjai ezt a kijelentést felette nagy hidegséggel fogadták, — írja a svéd lap.

EDEN ELLÁTOGAT TÖRÖKORSZÁGHA IS

Ankara. (Rador). A német távirati iroda jeleinti: Jól tájékozott török körök va-

Jelentéseink a harcok területekről

Továbbra is Melitopol nyugati térsége az elkeseredett elhárító harcok sulypontja

Berlin. (DNB). A német vezéri főhadiszállás jelenti:

A keleti harcúteret az Azóvi-tenger és a Dnyeper között az elkeseredett elhárító harcok sulypontja tegnap továbbra is a Melitopoltól nyugatra lévő szakaszon volt. A szovjet csapatoknak azt a kísérletét, hogy az arcvonalszakasz betörési helyét kiszélesítsék, kemény közel harcokban, vagy pedig mozgékony tartalékok ellentámadásával megghiúsították. A harc nem eszökkenő keménységgel tovább folyik.

A Dnyeper-kanyarban Zaporozszenél, Krivojrogtól északra és Dnyepropetrovsktól délnyugatra több szovjet gyalogsági és páncélos támadás megghiúsult.

Az arcvonal középső szakaszán a szovjet csapatok újabb helyi támadásokat intéztek a Gometől északra lévő német állások ellen és folytatották áttörési kísérleteiket Kriesevől nyugatra és Szmolenszktól nyugatra. Ezeket az ellenséges támadásokat részben már összpontosított tüzési tüzeléssel a készenléti állásokban szétverték, részben pedig kemény harcokban véresen visszaverték.

A Kriesevől nyugatra lévő területen elért elhárító sikerben különösen nagy része volt a légerőnek, amely nagy harci és közelharci repülőgépekkel avatkozott be a földön fevő harcokba.

A keleti arcvonal többi részén helyi jellegű harcok folytak Kievnél és élnék felderítő tevékenység volt az arcvonal északi szakaszán.

Dél-Olaszországban a Volturno mindkét oldalán heves harcok vannak folyamatban. Angol-északamerikai erők ismételt támadásai megghiúsultak. Helyi angolszász betöréseket ellentámadással megghiúsították, vagy elrekesztették.

A dél-Olaszországi arcvonal többi részéről néhány előőrsi csatározáson kívül csupán egy eredménytelen angolszász támadást jelentettek a Termolától északnyugatra levő part vasutvonal mentén.

A Földközi-tenger keleti részén nehéz német harci repülőgépek jó eredményny bombázták hajócélokat Leros szigetén.

A keleti hadihelyzet a DNB. katonai munkatársának megvilágításában

Berlin. (DNB). A német távirati iroda katonai munkatársa a keleti harcúter nagy csatájával foglalkozva megállapítja, hogy a kremencsugói harcok az egész Dnyeper-könyök hatalmas csatájává alakultak. A keleti front déli szakaszán dúló nagy őszi csata az egész vonalon nagyarányú egységes hadművelet jellegét öltötte és pedig az Azóvi-tengertől a Dnyeperig és a folyó mentén felfelé egészen a Kievtől északra fekvő területig. Röviddel ezelőtt a csata suly-

lősinének tartják, hogy Edon angol külügyminiszter a moszkvai értekezlet befejezése után ellátogat Törökországba.

ANKARA KIVÁNTATÁSOK TARTJA HULL TÖRÖKORSZÁGI LÁTOGATÁSÁT IS

Ankara. (Tp.). A Tasviri Efkiar című török lap egyik legújabb cikkében megállapítja, hogy Törökország őszinte moszkvai politikát folytat Németország és a többi hadviselő állam irányában. Törökországot senki nem támáda meg és Törökország sem szándékozik mást megtámadni. De ugyanakkor Törökország nem téri, hogy külpolitikájáról vitázzanak.

A Gazette de Lausanne című svájci lap ankarai tudósítója rámutat arra az aggodalomra, amelyel a török fővárosban a moszkvai értekezlet eredményeit várják. Törökország vezető politikusai azt kívánják, hogy Edon és Hull külügyminiszterek az értekezlet után látogassák meg Ankarát. Törökország szükségesnek tartja, hogy különösen Hull amerikai külügyminisztert közvetlenül is tájékoztassa a délkelet-európai tényleges helyzetről. Valószínű, hogy Edon a moszkvai értekezlet után ellátogat Törökországba.

TISO SZLOVÁK ÁLLAMFŐ KORMÁNYZÁSÁNAK NEGYEDIK ÉV FORDULÓJA. (Pozsony). Október 26-án a szlovák sajtó Tiso dr. szlovák államfő urolomrajzásának negyedik évfordulóját méltatta. (Tp.)

NÉMET CAFOLAT SCHUSTER MILÁNÓI ERSEK SZEMÉLYI SZABADSÁGÁNAK KORLÁTOZÁSÁRÓL. (Róma). A római fasiszta köztársasági rádió a következőket közölte: Különös módon hangsúlyozzák, hogy a pápai hatóságoknak nincsen tudomásuk egyetlen olyan esetről, hogy a német hatóságok templomban ejtettek foelyot. Használóképpen valótlán az az állítás, hogy Schuster milánói érsek személyes szabadságát korlátozták (DNB).

HORVÁTORSZÁG ELISMERTE A SZABAD INDIA KORMÁNYÁT. (Zágráb). A horvát fővárosban hivatalosan közölték, hogy a horvát kormány elismerte a szabad India kormányát. (Rador).

SUMNER WELLES UJSÁGÍRÓ LETT. (Genf). A Daily Mail című angol lap washingtoni tudósítójának jelentése nyomán azt írja, hogy Sumner Welles volt helyettes külügyi államtitkár a köztársasági New York Herald Tribune című lap munkatársai sorába lépett Amerikai politikai körökben ehhez a lépéshez különféle magyarázatokat fűznek. Rámutatnak arra, hogy Welles kilenc óráig tartó megbeszélést folytatott az Egyesült Államok sajtójának vezető személyiségeivel s ezek a személyiségek mind azok közül kerültek ki, akik az 1940. évi elnökválasztáson Wendell Willkie megválasztása mellett szálltak szóra. Ugy vélik, hogy a legközelebbi elnökválasztáson Welles volt barátja és támogatója, Roosevelt ellen forúll. (Rador).

ÚJABB ANGOL KORMÁNYÁTALAKÍTÁST JÖSOL DAILY HERALD. (Amszterdam). A Daily Herald című angol lap jelentse szerint Churchill angol miniszterelnök azzal a gondolattal foglalkozik, hogy újból felülvizsgálja minisztereinek névsorát. Valószínű, hogy az új parlament ülésszak során módosul a kormány összetétele. Biztosra veszik, hogy Churchill a kabinetben újjáépítési minisztert fog kinevezni és azonkívül változás várható a hadügyi tárcában, valamint a legfelső igazságügyi szerekben is. (Tp.).

Legújabb

Jegyzőkönyvbe foglaltak a moszkvai értekezlet eddigi határozatait

Amszterdam. (Tp.). A londoni Exchange Telegraph értesülése szerint a moszkvai értekezlet tegnapi, kilencedik tárgyalási napja igen nagyjelentőségű volt. Ezen az ülésen az eddigi megbeszéléseken történeteket részletes jegyzőkönyvbe foglalták és hivatalosan megszövegezték az eddigi hozott határozatokat. Nem lehetetlen, hogy ezek után még ezen a héten kiadják az első hivatalos közleményt az eddigi tárgyalások eddigi eredményéről.

A Gazette Lausanne című svájci lap londoni külföldi tudósítóját a moszkvai értekezletről érkezett híryag hiányosságát a szovjet cenzurával indokolja és azt, hogy Moszkva nem engedték be a lapok külön tudósítóit. A lap egyébként bíráló álláspontot foglal el a hivatalos tudósításokban megnyilatkozó derítással szemben.

Galeazzi jelentést tett a pápának amerikai utjáról

Berlin. (Rador). Észak-Itáliából származó hír szerint XII. Pius pápa kihallgatáson fogadta Galeazzi mérnököt, a Vatikán-város gazdasági szolgálatának főnökét, aki amerikai utjáról most érkezett vissza Rómába.

Helsinki: Sorsdöntő fordulatok előtt a kis népek egyetlen védelme, a belső egység

Helsinki. (Tp.). A finn szakszervezetek kongresszusa véget ért. Határozatot hoztak, amely tünető megnyilatkozás a finn függetlenség mellett. A határozat szerint a világnak tudnia kell, hogy a finn nép élni akar; határozottan felfogás arról a jogáról, hogy szabad népként kíván élni és maga akar dönteni a saját ügyében. Tudni kell azt is, hogy a finn népek komoly békekarat hatja át és az akarja, hogy békekaratának erővénységével más népek békéjét ne zavarja. Sorsdöntő nehéz feladatok előtt a kis népek egyetlen védelme a belső egység, — mondja a finn munkásszervezetek határozata.

Francia katonakisasszonyok

Vichy, október, Junius közepe, 1940-ben, egy bus alkonyon, a Tours felé vezető országút mentén, szőke katonaleány végighasalt az árokban. Vele egyidejűleg még sokan mások dőltek bele a sárvízbe, arccal a földnek fordulva, behuzott nyakkal, tarkó fölött összekulcsolt tenyérrrel, összegéberített vállal és kétrét hajló törzssel, hogy így testük vonalából minél kisebb felület mutakozzék a magasság felé.

Félóra múltán, amikor az utolsó gépmadar is tovatitint a látóhatáron s nem hallatszott többé a géppuskák gyilkos perelése, az emberek lassan feltápaszkodtak a mocsokból.

„Hain, mademoiselle, hát kegyed itt akar aludni?” — kiáltotta egy sártól csúrgó őrfester a katonakisasszony felé.

A szőke leány, felelet helyett, csökönnyösen s mozdulatlanul görnyedt az árokban tovább. Az őrmester lehajolt és segítőtleg a kisasszony nyaka alá helyezte kezét. Am a gyöngye és sápadt fő, elvonatkozva már a földi dolgoktól, viszszaakadt az árokba, a halánték mellől egy vérszalag csurránván bele az utmenti löcsbe. A tömeg összefutott és néhányan átnyalábolták a tetemet.

A katonaleány teste alatt, levegő után kapkodva, vékony sírásba kezdett egy csecsemő.

Egy drámai tanulmányban, a „Jeunesse Féminine”-ben Henry Bordeaux megemlíti, hogy ez az országúti dráma eléggé mindennapos volt. A katonakisasszonyok ordrét kaptak: ha a magasból veszély fenyeget, végighanyatlani a földön, öntestükkel fedezvén a gyermekeket. Ismeretes, hogy az első világháború harcossai, a flandriaiak meg a verduniak, az összeomlás után sokáig nem akartak közösséget vállalni a férfiakkal, a magintobeliakkal. De a hölgyek ellen, tout l'honneur, egy szót sem szólhattak és nem is szóltak. Elédig a nők adták, a férfiak pedig odaadták az életet. Ez a beosztás, mely a nemek ősi rendeltetéséből látszik fakadni, mintha véget ért volna. Az ifjú hölgyek, nem annyira adván, mint inkább odaadván az életet, megrendítették az erendő rendszer pilléreit. Miután 1904 óta, amikor megkezdették emancipációs küzdelmüket, lassankint minden téren a férfiak mellé törtek, 1940-ben a harcossai jogkör terén is tisztességet vívtak ki maguknak, amiről számtalan hevenyszet sirdomb tanuskodik az elszázi frontszakaszról egészen a középfranciaországi országutak árkaig.

Véget ért a tragédia, ebből a bus hősiességéből a francia közletnek egy nagy problémája adódott. A hölgyek a régi katasztrófák után, engedelmessé és boldog szerellemmel igyekeztek ott folytatni életüket, ahol a hadizsarnok abamaradt. Az 1940-es katonaleányok ellenben, miután életüket áldozva betörték a férfiúi falanxba, távolról sem óhajtottak visszatérni egykori valójukhoz, hanem ragaszkodtak a fémgombos bluzhoz, a derékóvhöz, az egymaszoknyához s a vérrrel megfizetett amazoni állapothoz. A katonakisasszonyokkal párhuzamosan marcona, maskulin vonások jelentkeztek a többi kisasszonyokon is, akik modorban, ruházatban, magatartásban és egzisztenciális igyekezetükben rendet akartak vágni az erősebb nem soráiban.

De az emberi lét természetesen pogány és értelem nélkül lenne, ha a kisasszonyok egymásután bezupálnának a férfiúi létrend köteleibe. Annak a csendes társadalmi küzdelemnek az élére, amely a normalizálódásért megindult, maga az egyház állott.

Vissza hát a tüzhelyhez — hangzott az új irányzó. A tüzhelyhez, amely mellől csak a balsors szakíthatta el, egy groteszk férfiasodás lárvájában, a francia nő. Miután az 1881-es, 1886-os, 1907-es meg 1927-es és más törvényekkel az asszonyok a férfiak mellé törtek, sőt ki is szorították őket a helyükről elannyira, hogy 1936-ban már közel nyolcmillió hölgy helyezkedett el a kárpán, a kereskedelem, az állami közigazgatásba és a szabad pályákra, az egyház most egy nagy retour-t javal-

Vasárnap a zsilvölgyi bányavárosban

Amikor Petroseni-Petrozsény felett mozdulatlanul megáll a sodronypálya függőcsilléje s mint valami jellegzetes címet vigyáz a magasból...

— A Déli Hirlap kiküldött munkatársától —

Petroseni-Petrozsény. Verőfényes vasárnapra virradtunk Petroseni-Petrozsényben, a mindenélő hegykoszorúba, neves zsilvölgyi bányavárosban. Mindjárt a magasba néz a szem. Végigjárja a hegláncolatok változatos vonalát, amely felett éppen szertefoszlik a pára. És egyszerre érezzük, amit valahol megírtak: mintha valami természetalkotta, óriásméretű várban állnánk... Amott balra „a legszebben tagozott hegység”, a Páring-csoport s a hegyjancnak nevetadó 2076 méteres Páring-csucs. Mögötte még két csucs, ennél is magasabbak. A főt vonalának folytatásában, messzibb, a Szurdok nyílása. Arrafelé érünk az ókirályságba. És körülnézünk idelelni is. Még énknek emlékeztünk a késő esti megérkezésre. Alagutakon kettőtött keresztül a vonat s aztán a sötétben is hegygupt mutogattak: a Boli-hegy ez, a Boli-barlanggal. Patak vize tünik el benne nagy zuhogással s a vonat éppen a barlang egyik nyílása előtt zakatol el. Kévéssel utána már Petroseni-Petrozsényben vagyunk s itt nyomokban lépcsőkön kell felmenni a pályaudvar felett kifeszített átjáróhídra, amelynek végén a város kövezetére értünk. S ahol a csendben, sötétben áthaladtunk, most, a verőfényes vasárnap reggelén, nyüzsgő, eleven élet pezsdül.

A bányaváros főutcáján itt-ott tornyos házak. Minden csinos és rendezett. Aszfalt és ivlámpák sora végig. Egy-két árnyas, virágos liget és mindenütt nagyszámu járókelő. Sokan letérnek a templomok felé. A katolikus templom előtt, amelyben az oltárkép Szent Borbálát, a bányászok védőszentjét ábrázolja, ismét más nézivaló. Odalátunk a sodronypálya egy részére, amelyen éppen egy csille függ. Mozdulatlan. Ma, vasárnap, a sodronypálya kis vagonjai nem siklanak át völgyek és hegycsúcsok felett, hanem fenn, a magasban jelentik a pihenés napját. A karsu vaspillér mellett a mozdulatlan csille olyan, mintha címere volna a városnak s az egész vidéknek, a Zsilvölgynek, amely a „fekete gyémántot” rejti méhében.

Csendes, népes vasárnapok arculata

Vasárnap a bányavárosban... Vasárnap csend, ha látogatottak is az utcák. Csak a templomból szűrődik ki valami kedves ének hangja: a „zárdafeányok” éneke. S a pap a vasárnap megszenteléséről szól. Aki a hetet kemény munkában töltötte, hogy kenyerét megkeresse, szentelje vasárnapját az Istennek. „Meg a telkének — s a családjának.” Egy pár öreg nyugdíjas a kaszinó előtt a kis liget padjain beszélget csendesen. A nyugdíjról folyik szó.

Rövid időre nyitott a hírlapiroda, hogy a frissen érkezett lapokért jöhessenek az olvasók. Itt látjuk színről-színre a Déli Hirlap olvasóit is, amint, szinte adott jelre, felvonulnak és rövidisen el-

lött, visszamenni asszonyok és anyának, a magánnyal, meddősggel és sarga banatokkal bélelt, túlfutott egyenjogusulási helyett.

Három év múltán a férfivágású nők, az egymaszoknyák, húszársujtások és uniformizált bluzok végzettségüket a francia utcákról. A legújabb népszámlálási adatok a születések számanak ugrásszerű emelkedéséről tanuskodnak. Az anyagellví magyarázat szerint ez a jelenség nem más, mint az új családpolitikának, a sokgyermekes familiák adókedvezményeinek, örökösödési előnyöknek, utazási tarifacsökkentésének és nagyobb élelmiszeradagjának öns következménye. Más, még varlagibb szociológusok azokban a deklarációkban keresik a megfjtést, amelyek kényszer-munkával és guillotine-al sújtják az anyalcsinálás iparát. A ciklus társadalomkutatás pedig a szénbányában fedezi fel a néprajzi változás alapja-

fogy az ujságcsomó.

Ertelmisségiek és egyszerű munkások. Bányászok, nyugdíjasok meg kereskedők és iparosok.

Most egy „vidéki” ember is betoppán. A hírlapiroda tulajdonosának nem kis fejtörésbe kerül, hogyan adjon neki is lapot s egy asszony, aki szintén az ujságért jött, mentegetődzve mondja:

— Vagy tizen vagyunk egy udvarban s ez az egy példány kézről-kézre jár.

Egy csapásra lefordít ki a bányaváros

Ivllámpás, aszfaltos, rendezett utca, mindenképpen városi jellegű: szinte el sem hisszük, hogy ez a város alig pár évtized előtt ugyszólván a földből nőtt ki, egyszerre, Igazi bányaváros. Még a pásztorok méla furulyája szólt idelelni a völgyben, meg a hegyoldalon, amikor váratlanul mérnökök jelentek meg. Itt-ott megfirták a földet meg az alatta lévő kőzetet, a mezőn, a nyiresben, cserjésben s aztán egy pár barakk készült el hevenyében. A barakkokhoz mihamar apró házak csatlakoztak, munkások érkeztek és nyomukban kereskedők, akik sebtében tákoláltak össze az elárusító bódékat. És megvolt a bányatelep. Aztán egyre-másra a környéken is bányák nyíltak. Szemlématást gyarapodott itt minden, és valóban „amerikai” lendülettel egyszerre kialakult a város. Persze, hogy mindenfelől mindenféle ember gyülekezett s eléinte sok gyülevezés nép is akadt. Elmaradhatatlan ez az egy-kettőre kialakuló, hamisítatlan bányaváros történetében. A múlt század-lól való kimutatás minden szónál ékebben mutatja a rohamos fejlődést. Az első számadatok: 1868-ban 65 munkás 3579 mázsa szénen termelt s a befejező számadat: 1899... Ekkor már 2200 munkás dolgozik s a föld méhéből 4,952.120 mázsa „fekete gyémántot” hoz a föld felszínére.

Petroseni-Petrozsény ma a zsilvölgyi szénbányászat központja.

Még vannak olyanok, akik szemtanúi voltak annak, miképp lett a „telepből” város.

1869-ben Veress József kincstári mérnök megnyitotta a közeli Petrilla-Petrilla bányáját és főleg Csikból hozott munkásokat. Ma is él még az öreg Kedvesné aki hetven évvel ezelőtt érkezett a szüleiével Petroseni-Petrozsénybe, tengelyen.

Remete a hegytetőn, lánggal lobogó műhegy és a Zsil feketére festett víze

Vadregényes táj kellős közepén van a rendezett, aszfaltos, ivlámpás város. Sok látivaló akad a város környékén is. Szó esik erről, ahogy az asztalnál ülünk. Az ablakon át mutogatnak az egyik hegyre:

— Az ott a Roşia-hegy. Sebes hegyipatak felett, szédítő meredek oldaiban

barlang tátong. Csak nehezen kapaszkodva, megzúzva éri el a látogató. A barlang felett télen-nyáron lakik egy „remete”. Gyönyörű hely, gyönyörű kiállítás. Ott rótt össze magának, már vagy tíz évvel ezeiótt, egy kis kunyhót a hosszszakállú remete. Szerzett ajtót meg kályhát is.

Majd másfelé mutatnak: látom-e azt a kisebb magaslatot a nagyobb csucs előtt? Az ugyanis — műhegy.

— Hát nincs elég errefelé, hogy műhegyre is van szükség?

— Szükség éppen nincsen, de a bányászat során keletkezett. A bányából a szénrel együtt kihordott és felhalmozott pala és egyéb törmelék idővel változásos hegyet alkot. És ég, különösen esős időben, amikor a víz oxigénje belékerül. Eg — sokszor éveken át. Ráérők, dologtalanok zimankós téli időben odajárnak: ingyen melegedni. Az anyagból vörös salak válik ki, amelyet díszkertek sétányaira szoktak hinteni. Ha az anyag kiég, idővel földet söpör rá a szél, az új hegy háta kizöldel, mint a többié és utóbb, aki a dolgoi nem látta, szakaszott olyan hegynek gondolja, mint a többi.

Majd a szénmosásról esik szó. A föld felszínére hozott széné, mossák, hogy idegen anyagoktól megtisztítsák. A mosás fémszallagokon történik. Ezek fűléstető lármat csapnak. A Zsil vizét hajtják keresztül rajtuk. S e mosás okozza, hogy a Zsil vize nagy szakaszon fekete, teljesen fekete...

Városnegyed, ahol minden ház egyforma

A katolikus templom mögött vaskorlát s mélyen alatta sajátos, külön városnegyed. El fölött, kissé távolabb, látszik legjobban a cégérnek, címernek odaáll, csille a magasban húzódó sodronypályán.

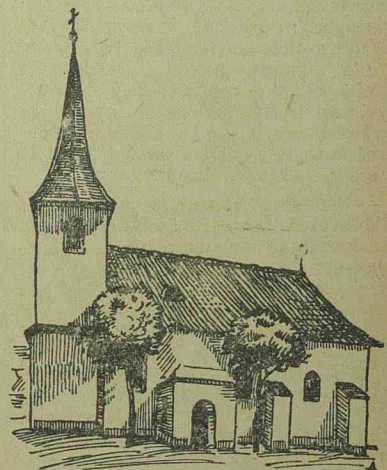
A városnak talán negyötöd része, mondják, a bányatársaság tulajdona s az ingatlanoknak csak valami egyötöd része van magánkézen. Főként a főt vonalon. Az alattunk elterjedő városnegyed csupa bányászlakásból áll. Ezeket a Petroseni társaság bocsátja munkásai rendelkezésére. A munkástelep utcain csupa egyforma, szürkés-barnás ház. Különös benyomást kelt ez a teljes egyformaság. Egy-egy ház két családnak jár. Egy-egy szoba, konyha, kamra. Minden ház előtt kis kert.

A szürkés-barna házak utcáin vasárnap csend.

E házak lakói — mondják — igyekeznek minél többet távol lenni házaiktól. Azért sétálnak annyian a főtútcán. Nemcsak vasárnap — hanem minden időben. A bányász egyébként szabad napján javarészt alszik. Elnyomja a fáradtság.

Schiff Béla

A Déli Hirlap képeskönyve

A zizini-zajzoni magyar evangélikus templom

(G.)

Ó, milyen...

Ó, milyen gyorsan futnak, menekülnek a pille-szárnyú napok és hetek, milyen gyorsan telik időnk. Milyen frissnek tűnik első esténk a vad és izmos fák alatt, ahol először megéreztem, hogy szeretlek s szeretsz s a nyár összehajtotta szíveinket s együtt hajította azután tovább, mint árva juhokat a felelem.

Rozsdás-arany szín díszlik már a parkban,

gesztenyékét gurigáztat a szél, csöndes minden, elhagyta már a sétányt a vidámság, a jókedv, csönd vonul a fák alatt, mint megvert hadsereg, zúslóik, letörve, ruháik rongyosak, a víz zenél, de oly egyhanguan, hogy nem is érzem zajnak már, nem is gondolok arra, hogy még más is él, csak én élek, kedvesem és te élsz s nem bontogat a kegyetlen idő, nem hervaszt ősz, nem fed hóval a tél, még mindig, mindig aratók vagyunk s benne állunk a duzzadt nyár, rozsbán és ajkunk összeér.

HOLLÓ ERNŐ

— Antonescu Ion tábornagy-államvezető ellenőrző körúta. (București). Antonescu Ion tábornagy-államvezető — mint a Rador jelenti — október 23-án ellenőrző körútat tett Ialomita-megyében s több megyében is. Körútja során az államvezető Ciulnita és Dragalina községben, valamint Calarasi városában járt.

— Véleményező tanács a munkaügyi minisztérium mellett. (București). A hivatalos lap október 26-i számában megjelent munkaügyi miniszteri rendelet ugynevezett véleményező tanács felállításáról intézkedik. A munkaügyi véleményező tanács öt tagozatból áll egyenkint tíz taggal: mezőgazdaság, kereskedelem, ipar, közműveltség és szellemi foglalkozások. A tagozat tagjai felelősen munkaadók, felerészben pedig munkavállalók. A tanács véleményét a minisztériumnak minden szociálpolitikai kérdésben ki kell kérnie.

— Adományok. A Magyar Népközösség szegényei javára Sz. F. és neje a Déli Hirlap kiadóhivatala útján koszorúmegváltás címen 500 lejű adományozott. A fra-eliai-ujkisdai gyermekotthon vezetésére a hozzá érkezett következő adományokért fejezi ki köszönetét: Keller Simonné 1000 lej, Zservey Gáspár 500 lej, Gothard Aron 5000 lej, Nagy Károly 5000 lej, Pintér Viktor 1000 lej, Wiener József 200 lej, T. J. 200 lej.

Libamájai

veszek legmagasabb áron. Timișoara IV., Gen. D agalantér 9. (Libás üzl.)

— A sertésűs, szalonna, háj és zsir új ára. (București). A hivatalos lapban megjelent árkormánybiztossági rendelet új árat szabott meg a sertésűsra, szalonnára, hájra és zsírra mind nagyban, mind kicsinyben való vételnél bucaresti viszonylatban. Az új árak nagyban: Egész sertés szalonna nélkül 190 lej, szalonna 240 lej, háj 270 lej, zsir 340 lej; kicsinyben: sertésűs szalonna nélkül 210 lej, szalonna 270 lej, háj 300 lej, zsir 370 lej kilogrammonként. A rendelet a vidéki polgármesteri hivatalokkal és megyei prefektúrákkal felhatalmazza, hogy a városokban, illetve falvakban a bucaresti árak szem előtt tartása mellett szabályozzák az árakat.

— Műtrágyát kapnak az aradmegyei földművesek. (Saj. tud.). Az aradmegyei mezőgazdasági szindikátus közli a gurahonti-honctói, halmagyi-halmagyi, savarsini-soborsini, sebisi-borossebisi és ternovai járásbeli földművesekkel, akik tagjai a szindikátusnak, hogy 150—150 kilogramm műtrágyát kaphatnak, mászanként 900 lejes árban. Egyelőre 15 vagon műtrágya kerül kiosztásra, és pedig mindig pénteken, amikor a tagok a Mihai Viteazul-tér, 9. szám alatt lévő raktárhelyiségben vehetik át a műtrágyát, a költségét igazoló nyugta ellenében.

Oktober 30, szombat
Róm. kat.: Alfonz
Protestáns: Kolos
Ortod.: Zenobia

Napkelte: 6 ó 39 p
Napny.: 16 ó 47 p
A nappal hossza:
10 óra és 8 perc.

A Déli Hirlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. Timișoara-i szerkesztőség és kiadóhivatal: L. Piata Bratianu 3. Távfeszélő: szerkesztőség 50-78, kiadóhivatal 28-10.

Előfizetési ár a lap házhoz való kézbesítésével vagy postán küldve: egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Aradon előfizetések, hirdetések és felszólalások Reclama hirdető-irodájában, Metianu-utca 6. Távfeszélő: 17-11.

— Az igazságügyi palotába költözött az aradi büntető-járási bíróság. (Saj. tud.) Az aradi büntető-járási bíróság, amely eddig a város házával szemben lévő épületben működött, a napokban átköltözött az igazságügyi palotába és annak földszinti részén helyezték el.

— Október végéig lehet beiratkozni a timișoara-i temesvári katolikus tanonciskolába. A timișoara-i temesvári római katolikus tannyelvű ipari tanonciskolába október 31-ig lehet még beiratkozni. Az igazgatósági iroda a Belvárosban a piaristák épületében van.

— November 1-én lép életbe a téli menetrend. Az államvasutakon a téli menetrend november 1-én lép életbe.

(*) Gyász hírek. Kovács Kálmán a Meteor irógépvállalat volt tulajdonosa, 68 éves korában, október 27-én, hirtelen elhunyt. Temetése október 29-én, pénteken, délután 3 órakor lesz a timișoara-i belvárosi temetőben. — Róna Árpádné, születési nevén Weisz Gizella, e hó 27-én elhunyt. Gyászolják: férje, Róna Árpád, a Timișoara-i Bank volt igazgatója, leányai, unokája, vejei, testvérei. Temetése október 29-én, pénteken délután fél 3 órakor lesz a belvárosi temető halottasházából. — Gerson Leó magántisztviselő 61 éves korában Timișoara-Temesvári temetőben elhunyt. Temetése ma, pénteken délután 11 órakor lesz a belvárosi temető halottasházából.

(*) Halálozás, Raducanu Lucia. Raducanu Vasile ör. huszárkapitány felesége. születési nevén Tempeleanu, hosszas kinos, de mindvégig vallásos türelemmel elszenvetett betegség után, Timișoara-Temesvártól meghalt. Atyja előbb vascaui-vasköhi főszolgabíró, majd Bihar-Biharmegye alprefektusa, később prefektusa volt. Gondos nevelésben részesítette leányát, aki 17 éves korában ment férjhez Nagyváradon, ismert lovastiszthez. A nagyműveltségű, sok nyelvet beszélő és a zenéhez kitűnően értő fiatal hölgy csakhamar kedvence lett az uri társaságnak de ekkor érte az első nagy szerencsétlenség. Tizenhárom évi boldog házasság után férje elhunyt. Később megismerkedett Raducanu huszárkapitánnyal, akinek felesége lett. Két évi házasság után férje frontszolgálatra került és tavaly hirtelen meghalt. Sztalingrádnál eltűnt. Szerencsétlenségében a vallásban keresett menedéket. Allandóan járt a radnai-máriaradnai kegyhelyre és imádkozott férje hazatéréséért. Isten meghallgatta kérését és csakugyan hazasietette férjét. Minden idejét beteg hazatérte férje ápolásának szentelte és teljesen elhanyagolta a maga betegségét. Férje meggyógyult, helyette maga került a betegágyba. Sokáig viselte szenvedéseit, amíg most nemmes lelkét visszaadta az Alkotónak. Holttestét beszentelés után Timișoara-Temesvárról Beius-Belényesre szállították és ott, ma, október 29-én helyezik örök nyugalomra, a családi sírboltba. Mélyen síjtott férjén kívül gyászolja özvegy édesanyja, Tempeleanu Margareta, nővére és kiterjedt rokonsága.

— Úgyeletes gyógyszerárak. Október 29. péntek: Arad: Butta (Avram Iancu-tér 12), Janka (Regele Ferdinand-ut 25). — Janka (Regele Ferdinand-ut 25) Masasokirga Timișoara-Temesvári: Belváros: Irgalmasok (Sft. Ioan-utca 5), Gyárvaros: Jahner Vilmos (Stefan ce Mare-utca 3), Erzsébetváros: Bianu (Miron Costin-utca 1), Józsefváros: Neurohr (Preyer-utca 1), Mehalá: Corvin (Cloșca-utca 18). — Fratella-Ujkisdai: Panajoth. — Freidorf-Szabafalu: Bonomi. — Október 30, szombat: Brașov-Brassó: V. I. Picu (Regele Mihai-ut 20), Eichhorn (Calea Victoriei-ut 29). — Sibiu-Nagyszében: V. Pop (Regina Maria-ut 36).

— A fizetések utáni adó vasárnap is fizethető. A timișoara-i temesvári pénzügyigazgatóság közli a kereskedelmi és ipari vállalatokkal, hogy mivel október 31-e, vasárnap, az utolsó napja a hónapnak, amikor még bírság nélkül fizethető be az alkalmazottak adója, ezáltal az adóhivatalok vasárnap is nyitva tartanak, ennek az adónemnek a bevételezésére.

— Nyugdíj fizetés Aradon. (Saj. tud.) Az aradi pénzügyigazgatóság nyugdíj osztálya közli, hogy az október havi nyugdíjakat november 1-én és 2-án fizetik a szokásos sorrendben és a megszokott helyeken. Ugyanekkor fizetik a katonai szolgálatot teljesítő személyek itthon kifizetésre kerülő illetményrészét is.

— Új ára van direkttermő szőlőből sajtolt bornak. (București). A hivatalos lapban árkormánybiztossági rendelet jelent meg, amely a tizfokos erősségű direkttermő szőlőből sajtolt bor árát a termelőnél átvéve 20 lejben állapítja meg literenként.

— Aradi szoborállítás iránti ítélet. (Saj. tud.) Serendan Ilie radnai vendéglovas a pálinkát a megengedettnél drágábban árusította, ezért hat hónapi munkátáborra ítélték. Kugelman János aradi pékéség a munkaügyi felügyelőség engedélye nélkül otthagya állását, ezért a bíróság, távollétében, egy évi fogsárra ítélte. Ugvancsak távollétében és ugyanazért a vétségért egy évet kapott Botez Stefan is, aki Ritt műszerésznél volt alkalmazásban. Molnár Etelka, Stadt Teréz és Salajan Margit Teba-gyári munkásnőket is ugyanezért egy-egy évi fogsárra ítélték.

Felszólalom

azt az urat, aki szerdán a vonaton mellettem ült, Aradon leszállt és irattáskámat tévedésből magával vitte, hogy azt kelemelenségek elkerülése végett azonnal juttassa el hozzám. Dr. Mátrai Bé a fogorvos, Timișoara, I, Regina Maria-körút 6.

Rádió

OKTÓBER 30. SZOMBAT

București. 6.55 Ébresztő, hírek, reggeli zene. 12.45 Hírek. 13. Bajtársi óra. 13.50 Hírek német nyelven. 14. Hírek. 14.30 Vidám műsor sebesülteknek. 15.30 Szórakoztató zene. 15.40 Katonák postája. 16.40 Hírek oroszul. 18. Könnyű zene. 18.15 Hírek német nyelven. 18.30 Két zongorás hangverseny. 19. Előadás két olteniai folyóiratról. 19.15 Olteniai zene és ének. 19.45 Hírek. 19.50 Francia nyelvtanfolyam. 20.05 Keringők két zongorán. 20.40 Rádiógyermek, 21 Zenekar. 22 Hírek. sportesemények, 22.20 Szórakoztató zene. 23.30 Induló.

Radio Moldova. 13.30 Hírek. 13.45 Jazz. 19. Müszaki előadás. 19.15. Fuvola. 19.35 Énekszámok. 20. Háborús krónika. 21.15 Induló. 22.30 Könnyű zene.

Budapesti I. 7.25 Torna zene. 8 Hírek, zene. 9 Hírek német, román, szlovák, ruszin, szerb nyelven. 9.30 Rádióiskola. 11 Hírek. 11.15 Zenekar. 12.15 Hegedű. 12.40. A bőcsőtől a repülőgépig. 13.10 Szórakoztató zene. 13.40 Hírek. 15. Fuvózenekar. 15.30 Hírek. 16. Táncezen. 16.30 Óbolyg művészet. 17.20 Hanglemezek. 17.45 Hírek. 18. Forró melódiák. 18.35 Előadás a Balkán-félszigetről. 18.15 Zongora. 18.45 Hírek. 19.10 Népszerű filmmuzsika. 19.30. Berlioz-nyitány. 19.40 Kültügyi tájékoztató. 19.50 Hírek. 19. Hanglemezek. 19.30 Rég volt, szép volt, 22. Versek. 22.25 Cigányzene. 22.40 Hírek. 23.10 Hírek német, angol, francia nyelven. 23.40 Hanglemezek. 24.20 Tánccmuzsika. 24.45 Hírek.

A reformáció

emlékünnepe

Arad

Az aradi evangélikus egyházközség október 31-én, vasárnap délelőtt 10 órakor urvacsorával egybekötött reformációi ünnepi istentiszteletet tart, amelyen az igét Argy György püspök hirdeti. A délután 5 órakor kezdődő műsoros reformációi emlékünnepe Arad. Fiedler Klára gondnokán Bach Air-ját adja elő Kabdebó Marianna orgonakisérete mellett. Händel Rinaldo című operájából énekel Bakó Lászlóné, orgonán kíséri P. Lautner Vilma. Beethoven Largo-ját orgonán előadja Kabdebó Marianna. Igét hirdet Dénes Béla lelkész. Alkalmi költeményeket szavalnak Fekete Boriska, Czibrik Erzsébet és Molnár Károly tanulók.

Timișoara-Temesvári

Október 31-én, vasárnap, a reformációi ünnepén a timișoara-i temesvári református templomban délelőtt 10 órakor ünnepi istentiszteletet tartanak s utána, ezzel kapcsolatban, a tanulóifjúság ünnepélye lesz. Délután 5 órakor a gyülekezet magasszintű templomi ünnepélye megy végbe. Igéhirdegetés ki-vitvi művészi számok szerepelnek műsorban, szavajatok, ének- és zeneszámok, szavalatok éneksíkjáival, a délelőtti istentiszteletet Péntek Árpád segédlelkész vezeti. A délutáni reformációi ünnepélyen Debreczeni István lelkész hirdeti az Igét. A délutáni ünnepély pontos műsorát holnap közöljük.

Az evangélikus templomban vasárnap délelőtt 11 órakor ünnepi reformációi istentisztelet lesz urvacsora-oztással, délután 4 órakor pedig reformációi ünnepély a templomban, az evangélikus tanulóifjúság közreműködésével. Szavajatok s énekszámok alkotják az ünnepély műsorát. Az ünnepélyen Schemmel Viktor lelkész alkalmi előadást tart a reformáció jelentőségéről.

Deia-Deia

Deia-Deian az otjani és környékbeli reformátusok számára október 31-én az evangélikus kápolnában Nits István fratellai-ujkisdai lelkész a reformáció évfordulóján istentiszteletet tart.

Beius-Belényes

A beiusi-belényesi református egyházban október 31-én délelőtt urvacsora-oztással lesz. Ezt megelőzően naponta reggel 8 és délután 4 órakor bűnbánati istentiszteleteket tartanak. Október 31-én, a reformáció évfordulóján szavajatokkal és énekekkel műsoros ünnepély tartanak. Szavalnak Csáki Jolán, Szatmári Judit, Lőrinczy Jolán, Zsupun Jolán, Kötés Irén, Halász Erzsébet, Halász Julianna, Oláh Gizella, Oláh Károly és Zsupun János. Énekelnek az iskolás tanulók és Szenes Károly lévita-tanító.

— Házassági évforduló. Konz Lajos építész és neje, Nagy Rozália, október 24-én ünnepelték házasságuknak 50. évfordulóját Rovine-Magyarpécslán.

— Mérsékelt sikerült a lugoji-lugosi nagyvásár. (Saj. tud.). A mostani lugoji-lugosi nagyvásárra csak mérsékelt számban hajtottak fel állatokat. Az elért árak mindazonáltal kedvezőek voltak. Hizott ökör párjáért 80—100.000 lej is fizettek, a disznók ára 210—240 lej volt kilonként élő állapotban, lovak párját 45—60.000 lejért adták el, tehénért elértek 60.000 lejt.

— Mozik műsora. Október 29. péntek: Arad: Aro: „A velencei kurtizánok” (Clara Calamai, Osvaldo Valentini), Corso: „Szerlem a sörömpónál” (Willy Fritsch, Herta Feiler), Forum: „Arlette” (Danielle Darrieux), Urania: „A vörös bilincsek” (Maria Cebotari, George Timica, Silvia Dimitrescu, Carlo Ninchi). — Timișoara-Temesvári: Apolló: „A cirksus csodája”, Capitol: „A szerelem farsangja” (Dora Komar, Dorit Kreysler, Johannes Heesters, Axel von Ambesser), Corso: „A cirksus királya” (Clara Calamai, Maurizio d’Ancora), Thalia: „Anetta és a szőke hölgy”.

Vasárnap szentelik fel az aradi minorita-templom új főoltárát

Arad. (Saj. tud.) Heteken keresztül iggyönnyel volt eltakarva az aradi minorita-templom szentélye, hogy a reggeltől estig ott dolgozó kőmíves- és kőfaragó-munkások minél kevésbé zavarják a csendet és az áhítatot. A szentélyen ugyanis nagy munka folyt, lebontották a régi főoltárt és helyébe újat építettek. Az építkezéssel most elkészült és a gyönyörű főoltár láthatóvá vált. Ünnepléses felszentelést vasárnap este, az ünnepléses szertartást Pacha Gáston dr. megyéspüspök végzi. Az átszentelés délelőtt féltíz óraker kezdetével, utána a püspök ünnepléses nagymisést mutat be az új főoltárnál. A szentelési szertartás részleteit a szövekről egy lelkész magyarázza majd a híveknek. Ebből az alkalomból rendkívüli egyházzenei esemény színhelye is lesz a minoriták temploma: a Szent Antal-ének- és zenekar Beethoven C-dúr miséjét adja elő, P. Karácsonyi István minorita, karmagy vezetőjével és P. Mezey Tibor minorita, orgonakíséretével.

Az új főoltárral szebb és gazdagabb lett a nagyszobás templom, amely az utóbbi évtizedek alatt többet fejlődött, mint más templomok évszázadok alatt. A templom értékek berendezése most újabb értékkel szaporodott: a szép márványoltárral, amely teljesen szabadon hagyja Vastagh György világhírű festményét, a világ legszebb Szent Antal képei között a harmadikat! A ruschitairuszkicái hófehér és halványrózsaszínű márványból épült főoltár tökéletesen és hatásosan beleilleszkedik a templom rendezéssz-vonalába. Mint valami ragyogó, fehér ékszer emelkedik ki a többi oltár közül. Különösen kiválóan nyújt határos látványt. Szépsége mellett a patrisztikus római egyszerűség nyilvání meg felépítésében. A négy lépcső és maga az oltár fehér, az oltárszékény pedig világos rózsaszínű márványból készült. Liturgikus szempontból szépen érvényesül a szabályszerű hat gyertya, amelyek nem vesznek el az új oltáron, mint a régien, a sok dísz között. A lelkibe felémelkedést és áhítatot varázsoló új főoltár két oldalán egy-egy hatalmas álló gyertyatartó díszleg. Erdektes az oltárszékény felett álló napkő, amely a kivilágható faragott keresztnek háttérét alkotja. Ez ősi keresztény felfogás szerint Krisztust, az emberiség felkelő napját jelképezi.

Az a család, amely a főoltár építéséhez szükséges összeget felajánlotta, sőt még a főoltár építési tervét is elkészítette, a háttérbe húzódik. Ennek a családnak a nevét a főoltár háta mögött elhelyezett kis emléktábla őrzi az utókor számára is fölemelő és követendő példa gyanánt.

Lebontják Timișoara-Temesvár egyik régi hidját. A józsefvárosi Bratianu utcában levő régi Bega-híd már olyan rozoga, hogy a város elhatározta annak lebontását és helyére egy új hidnak az építését. A lebontásra kerülő hidat annak idején Eiffel-mérnök, a párizsi Eiffel-torony alkotója építette.

Három millió lej kártérítés. (Saj. tud.) Érdekes polgári perben hozott döntést az aradi ítélőtábla. Popa Octavian, a bradi-brádi Mica-társaság volt felügyelője pert indított a vállalat ellen, mert a szolgálati idő alatt betegséget szerzett. A törvényszék a Popa által kért 6.000.000 lej helyett 2.000.000 lejt ítelt meg, fellebezés folytán azonban a tábla elé került az érdekes kártérítési per, ahol Popa 14.000.000 lejre emelte fel követelését arra való hivatkozással, hogy azóta drágult a megélhetés. A tábla a kártérítés összegét 3.000.000 lejben állapította meg.

Cellofanzeszkő-ragasztókat

felfogadunk állandó munkára. Ugyanott berakondókat keresünk. Tipografia „Ardealul” Timișoara I., Eugen de Savoya-utca 16.

Tiheni

Kasza

Írta: PAJZS ELEMÉR

A fiú itt nem szomsz. Akkor se, ha a felhők hetekig nem küldenek le innivót. Eltelt, kielégülten himbálódznak a haragoszöld fűszálak. „Nesztek, igyatok!” — mondja nekik a karszalagos városi ember, amikor megcélozza őket a gamicsóval, „nesztek, igyatok!” — mondja.

A füveken meg is látszik a bőség, fesszesek, ruganyosak, a melegt könnyen bírnak és ha rájukfityúlj a szél, fűgőn hadakoznak éles kárdjaikkal.

Fahun öröm az ilyen igyekezet, de városban tilos. Koromzay főkéntész ur, a fűvek felgyűzőja, rosszalóan csóválja a fejét, amikor arra jár, egy-egy komor „ejnye” is elindul a bajusza alól.

Másnap reggel barna, vidéki-forma munkás jelenik meg a téren. A malmok felől jön és kasza van a vállán.

Az egyik padon kövér öregur alszik, a térdén, mint egy könnyű nyári takaró, terül a szétnyitott újságlap. A másik padon inasgyerekek sakkoznak. Egy nyugdíjas vasutas az uszályhajókat nézi, egy nőrsz az eget, egy diák a nőrszöt. A nőrszöhöz tartozó baba a lukszuskoosi párnán nappozik, leszíjazva, mint a beteg a műtőasztalon.

A munkás közben levetette a kabátját, fölgűrte az ingujját. A lendület, amellyel a munkához hozzáfog, ugyanaz, mintha buzatáblán állna, az iverk is, amiket a kaszával kanyarít. A munkás arat. Már amit az ilyen agyonépített nagyvárosban aratni lehet. A szerszám, amely kenyérnekvaló, tömött búzafejeket szokott térdrekényszeríteni, most gyöngye, védtelen fűszálakat aprít.

Suhog a kasza és a szép zöld fűszálak, amelyek az imént még büszkén, peckesen ringatódtak, most eseten, mozdulatlanul fekszenek. A szag, amely kiárad belőlük, furcsa parfüm, ilyen nem árulnak az illatszertárakban.

Szép szál rendőr áll az útközépen. Vigyáz a rendre, de közben azért föl-föl-neszel. Mi az a különös, titokzatos zaj a hid mellett? A pillanásait nem osztja el egyformán, a kispark jóval többet kap, mint más irányok, de ez még nem igazságtalanság. A füle elraktározza, továbbzengeti a kaszasuhogást, az orra be szítja, elteszi a fűszagot.

Nagy bernáthegyi szalad el a sineken. Pont ez a fajta kutyája van odahaza a tiszteletes urnak, csak akkora, mint a bornyu, ez még inasa se lehetne annak.

Biztos ur, merre van a Kapás-utca? A szivarzebből előkerül a kiskönyv. A biztos urat kérdezik, a biztos ur felel.

Odébb, a patika előtt aszfaltot főznek, nagy, fura lapáttal kavargatják a puhuló feketeséget. A szilvalekvárnak jobb szaga van, gondolja a biztos ur és mintha csak a szeme előtt lenne a megdrótzott cseréplabas, amelyben mérgesen pöfög és leveledik a sok hosszukás szilvaszem.

A napot lehúzzák a hegyek, de a biztos ur most nem törődik a nappal. A hegyekkel se törődik. A biztos urban furcsa kívánság motoszkál: el szeretné hagyni a posztját. Legalább öt perere, ha nem többre. Öt perc nem nagy idő. Mi baj lehet ebből? Semmi. Aztán jön a józanság. A józanság mást mond, de a biztos ur nem hallgat rá. Ni, már ott is van a kisparkban, az orgonák mögött.

A kaszás kaszál. Nekihúzódva vágja a rendeket, a dereka meghajlik, a teste is velefördül a kaszával. „Sss... sss...” mondja a kasza. A biztos ur csak áll ott, áll, áll, szuszogva, izzaóva.

Az arca vörös és fényes, mint egy szép, érett fej paradicsom. A biztos urnak bizsereg a tenyere mintha hangyák mászkálnának rajta.

A kaszás leállítja a kasza nyelét a lá-

ba elé fölkap egy marék fűvet és végig-simitja vele a kasza acélját, letörölve az élére ragadt fűdarabkákat. Most beleszál a vizet telj tokmányba, amely spárgával a derekára van kötve és kiveszi belőle a fenékövet, meg-megcsengeti a kasza acélját, amint végigreszel rajta. Aztán megy a munka tovább, sss, sss, kopaszodik a pázsit. Már csak negyede van hátra, má: annyi se.

A biztos ur torkát kaparászza a szó, amint kifelé igyekszik:

— Testvér! ... — mondja — Hé, testvér!

A kaszás feléz. — Mutassa csak azt a kaszát. — Az arató főlegyenesezik, odakinálja a szerszámot.

A biztos ur fogdossa, emelgeti. Meg-megtapogatja a sikos, kitényesedett nyelét, akárcsak a primás a kezébe adott hegedűt, próbakeppen lendít is vele egyet a levegőben.

— Jó fogása van! ... mondja irigyen — Debizisten!

A szemével is megcirógatja a kaszát, mint a gyerek a rétestálat.

Az öregur alszik, az inasok sakkoznak, a nőrsz az eget nézi, a diák a nőrszöt. A biztos ur akárhová nézve, ugys csak a kaszát látná és a szép, magas füveket, amint fujja, billegeti a hegyüket a szellő.

— Fogja csak, testvér! ... mondja rekedten és sisakját a munkás kezébe adja. Aztán szétveti lábát, nekikészül, fordít a derekán és meglendíti a kaszát, hogy sziszegve, susstorga fekiúsznak le a derékonkapott füvek.

— A biztos ur igen érti! ... — mondja a kaszás.

A rendőr elneveti magát a dicséretre. Gurrogón, bugyborékolón nevet, ahogyan férfi nem is szokott, csak galamb. Aztán letörli a megviszesedett homlokát és a sisakot visszaülletti a fejére.

— Hé, rendőr! ... Nincsen itt rendőr?

A biztos ur futólépcsőben siet a hang felé. Az izadtsággyöngyök mellé, amik a homlokán ülnek, új gyöngyök rakódnak, ezeket már a fölriadt lelkiismeret rakja melléjük. Az egyenruha előtt szétnyílik az embergűrű, aztán megint becsukódik. A biztos ur nyitott netesszal, harc-rakész ceruzával áll a gyűrű közepén, előtte egy flanelnadragós ur, mellette egy ijedtaru kifutó. A flanelnadragós a friss szírfoltokat és paradicsompettyeket mutogatja a térdén, a kifutó a biciklijére támaszkodik, ahogyan mult heten lefényképezte magát a ligetben. A keramitkockákon fölborult ételhordók, husszeletek, krumplicdarabok és sok-sok mákosmetél, hosszú tekergő tészta-szálak, mint valami furcsa hernyófajta.

— Tehetek én róla, hogy nekem-jött? ... Mondja, biztos ur, tehetek én róla?

A biztos ur nem felel. A biztos ur ír. Fölírja a szereplőket, fölírja a tanukat. Alaposan, szakszerűen.

Aztán elszéled a tömeg és a biztos ur visszaáll a posztjára.

A kisparkban tovább peng a kasza. Milyen más lármá ez, mint a villamosé!

... A biztos ur hosszukat lélekzik, néha a szemét is behunyja hozzá. A nyaka kilöki, szinte széfeszíti a gallérját.

Egy folyamór megy el mellette, aszszonnyal, gyerekekkel. A gyerek bög. A biztos ur irigyesen hallgatja. Ő is szeretne most ilyesmit csinálni, ha nem is ennyire hangosan, legalább lassan, sziszogón, ami jobban is illik a nagyobb fájdalomhoz. De nem lehet. Rendőr nem szokott sirni. Legfeljebb sóhajtni. Sóhajtni is jó. A biztos ur sóhaj. Az ember nem is hinné, hogy egyetlen ilyen sóhajba mennyi minden belefér.

Pompás műsor a vasárnapi kerületközi ökölvívó viadalon

Vasárnap Timișoara-Temesvárott igen érdekesnek ígérkőz kerületközi ökölvívóviadal lesz, amelyen a Timișoarán tartózkodó legjobb ökölvívók a resitai-resicabányai kerület legjobbjával mérkőz össze tudásukat. Az ökölvívószövetség bucuerești központja erre a kerületközi viadalra egy ézüst kupát adott, hogy ezzel is növelje a viadal értékét. A műsoron a következő párok szerepelnek:

Jorj (Ch.-CAMT)—Moldovan (UDR), Negru (CFR)—Secosan I (UDR), Matasaru (Ploesti)—Secosan II (CS Borosa), Marin Dumitru (CFR)—Borduz (UDR), Radu (Tirul, Bucur.)—Jana (UDR), Király (Ch.-CAMT)—Nicht (UDR), Cristodor (CFR)—Lukács II (UDR), Popovits (Ch.-CAMT)—Brücher (UDR).

Amint a műsorból látható, a viadal igen jó sportot ígér és azt mindenki meg is nézheti, mert a helyi árak mérsékeltek. A versenyt pontosan délelőtt 10 órakor kezdik a Capitol-mozi termében.

A CHINEZUL-CAMT UJJASZERVEZETT CSAPATA VASÁRNAP ARADON JÁTSZIK

A Román-Kupa vasárnapi fordulójában a Chinezul-CAMT csapata Aradon játszik a Crisana CFR együttesével. A mérkőzés igen érdekesnek ígérkőz, hiszen a Crisana éppen vasárnap mért súlyos vereséget a Ripensia-ra, a Chinezul-CAMT csapata pedig most áll ujjaszervezés alatt. A csapatban a lelkes fiatalok mellett, több régi, jónévi játékos kapott helyet. Az „öregék” tapasztalata mellett a fiatalok lendülete igen jól érvényesül majd. Az aradi közönség bizonyára szép számban keresi fel a pályát, hogy láthassa a régi nagy „Chinezul” mai utódait. A csapatot Timișoara-Temesvárról is számos szurkoló kíséri Aradra.

A svédek ellen készülődő magyar válogatott nagy edzést tartott

A magyar válogatott keret szerdán 2x45 perces edzést tartott a Kispest csapatával és azt 7:2 (2:1) arányban győzte le. Az első félidőben a válogatott így állt fel: Tóth Gy. (Gamma)—Mészáros (NAC), Kispéter (Szolnok)—Szegedi (NAC), Szabó (Gamma), Sárosi III (Ferencváros)—Egresi (Kispest), Szusza (Ujpest), Sárvári (NAC), Bodola (NAC), Tóth III (NAC). A Kispestben ebben a félidőben Nagy II (Vasas) is játszott. Szusza és Egresi góljaira Mészáros, a Kispest középosztására válaszolt.

A második negyedben percben a válogatott fedezettsora így változott: Sárosi III, Szabó, Nagy II. A csatársorban pedig Sárvári helyett Deák (Szentlőrinci AC) és Bodola helyett Zsengeller (Ujpest) játszott. Ekkor a válogatott további góljai közül Deák egymaga négyet rugott, míg az ötödiket Szusza szerezte.

Az edzés után Vághy Kálmán kapitány kijelentette, hogy a csapatban még vannak hibák, de azoknak kiküszöbölésére is találnak majd megoldást. A vasárnapi bajnoki forduló után, hétfőn állítják össze a 14 játékosból álló szűkebb keretet, mely szerdán újabb edzésen készülődik majd a november 7-i, budapesti magyar-svéd válogatott mérkőzésre.

Apróhirdetések

HA jól és olcsón akar szórakozni, iratokozik be a DANTE, modern kölcsönkönyvtárba. Timișoara, III., Carol-körút 5. Tel. 52-79. (5362)

HÄTSCHEK-ÜGYNÖKSÉG, Arad, Carol-körút 17. távbeszélő 16-95. 13000,000: új-építési sarokbérvilla nagyjövdelemmel. — 16000,000: főtén autobusz-megálónál üzletes nagyjövdelemű sarokbérház. — 15000,000: központifűtéssel ötlakásos sarokbérvilla. — 8000,000: körúti újépítési négylakásos bérház, bépíthető sarokterülettel. — 7500,000: Színháznál emeletes négylakásos nagykertes. — 4500,000: bánya város főtéren üzletes többlakásos. — 4000,000: belvárosi üzletes sarokbérház. — 3000,000: közkorháznál háromszobás. — 2500,000: újépítési kétlakásos nagykertes. — 2000,000: korszerű nagykertes magánvilla. — 1500,000: gyermekkorháznál sarokvilla 160-öles telekkel. — 1100,000: Sagunauti 400-öles telki háromszobás. 1000,000: vasutátjáróval négylakásos. — 800,000: perneavai kétlakásos — 700,000: Mureselen háromszobás. — **TELKEK A BELVÁROS-BAN.** — **HEGYALJAI SZÖLÖK.** — **FÖLDEK HOLDANKÉNT** 40,000. — kezdődőleg. (352)

ELADÓ takaréktüzhely és tuskókályha. Arad, Marasesti-utca, 65. szám. (3340)

NEM különbejáratu butorozott szoba kiadó. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-utca, 4. (3341)

SZEPESSY-féle mély gyermekkosci eladó. Arad, Numa Pompiliu-utca, 17. (3342)

NAGYOBB kifutóúti alkalmaz Royal-cég, Arad, Regele Ferdinand-körút, 13. (3343)

FIATAL nő bejárónői foglalkozást keres. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu-utca, 4. (3344)

SÖTÉTKÉK meleg kosztüm és festmények eladók. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-utca, 4. (3345)

JOSEF családból való fiatal özvegyasszony emenne orvos mellé, gyógyszer-tárba vagy más megfelelő állásba. Cimeket Reclama-hoz, Arad, Eminescu-utca, 4. (3346)

FODRASZ-segédet azonnal alkalmazok. Arad, Regele Ferdinand-körút, 15. Magold fodrász. (3347)

ZONGORA, kiváló hangu, fekete, rövid, angol szerkezeti, „Schule Bösendorfer” eladó. Megtekinthető, Arad-Micalăcănău, Liliac-utca, 2., délután 3-ig. (3348)

RÉGISZTILUSU ebédő-szekrény márványlappal, használt szalonberendezés, álló-tükör, varrodába, szabónak alkalmas, fali ingaórák, jó állapotban lévők, eladók. Arad, Ghița Birta-utca 28. szám, 16. ajtó. (3349)

ÁGYSDORONY, külső kerékpárgumi és gumabroncs eladó. Arad, Doamna Balasa-utca, 125. (3339)

FÁGYLALTFORMA, tiszta angol cinből, berndorfi evőeszköz, arany, ovális kópkeret eladó. Megtekinthető a Tisóiti kölcsönkönyvtárban, Arad. (3351)

VASFÜRDŐBE fűrdőasszonyt és mosónőt azonnal alkalmaznak. Arad, Plevnei-tér, 2. (3352)

MECHANIKAI vágóolló (6 milliméteres lapos vasat), ol vágjon, valamint autógépezőt készíthetünk. Arata, Arad, Radnai-ut, 38. (3353)

KIFUTÓT alkalmaz azonnalra Cristea-cég, Arad, Avram Jancu-tér, 6. (3354)

VARRÓGÉPET és kerékpárt veszek. Sambura, Arad, Banatului-ut, 12. (3355)

RŐZSATÓVEK, magastörzsűek és bokor-alakuk, olcsón eladók. Arad, Teiul Doamnei-utca, 27. (3356)

DLCSŐ selyemharisnya, 300 lej párja. A. gora-cégnél. Arad, a városházával szemben. (3357)

CORSO-MOZI Előadások 3, 5, 7, 9-ór TELEFON: 38-95
 Bűbájos szerelmi történet — Mutatató jelenetek tömegével:
A cirkusz királya
 FŐSZEREPEIBEN: CLARA CALAMAI és MAURIZIO D'ANCORA.
 ámul és nevet!

SÖTÉT öltöny, magas termetre való és sötétszürke sportöltöny közep-termetre való, egy pár 40-es bakancs eladó. Arad, Goidu-utca, 14. (3328)

ELADÓ vacsoraruha (szmoking) közep-termetre való egészen új, gyapjucsipke, menyasszonyi ruha, fekete gyapjucsipkeruha. Arad, Marasesti-utca, 3. szám, 10. ajtó. (3329)

ELADÓ phönixpálma és legyezőpálma, magasak 19-16 leveltek, jutányos áron. Érdeklődni: Arad, Muresan-utca, 12. szám. (3330)

KÉTSZOBÁS magánház, az összes meléképületekkel, eladó. Gazdálkodásra alkalmas. Arad, Plevnei-tér, 1. szám. dorhánnyitődsze. (3331)

ELADÓ fekete selyemruha, 2 sötét, női kabát, 42-es, és 43-as félcipő, finom, fekete, téli női kosztüm, Petrolux asztalt lámpa és görény nyakprém. Timișoara, III., Odobescu-u., 2., 8. ajtó. Délelőtt. (8567)

GYERMEKKISASSZONYT keresek 1 gyermek mellé, délutánra. Jelentkezni délelőtt 10-12. d. u. 2-6-ig. Timișoara, J. Lonovics-u., 5., II em., 9. (8564)

ELADÓ kifogástalan állapotban lévő fekete csikóbunda, róka-gallérral, és zsebbel, magas termetre való, valamint 2-3 évesnek való mackóruha. Megtekinthetők délelőtt, 8-1-ig. Timișoara III., Treboniu Laurean-u., 5., I. em. (8565)

FORUM-mozi, Arad távbeszélő 20-10.
 Előadások 3, 5, 7 és 9-ór.
 Ma. Az évad legnagyobb films-kere.
 Danielle Darrieux legbájosabb alakítása
A R L E T T E

JÓ állapotban lévő, mély gyermekkosci eladó. Arad, Eminescu-utca, 24/26. Házfelügyelő. (3327)

SZÁLLITUNK csomagokat a város területén. Pósta-csomagokat feladunk. Doctor-ügynökség. Arad. Távbeszélő: 17-78. (3332)

OPOSSZUM-gallér (asztáliek) eladó. Cim Reclamanál, Eminescu-utca, 4. (3333)

PERZSASZÖNYEG, 11 négyzetméteres, eladó. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu-utca, 4. (3334)

KÜLÖNBEJARATU, tiszta, világos, utcai szoba, agyemű, és takarítás nélkül, fűrdőszoba-használattal, november 1-re kiadó. Közlebbi felvilágosítást Zádor nyujt, Cafee Venetia (az Olasznál), d. u. 2-3 között. (8572)

EGYEDÜLÁLLÓ, volt nagybirtokos keres november 1-re, bérbe, közvetlenül a hűtőujdonostól egy kis pinclakást, lehetőleg kis előszobával, vagy konyhával, a harmadik kerületben, közel a Lahovary-téren lévő villamos megállóhoz. Ajánlatokat a timișoara kiadóba kér „Voi nagybirtokos” jeligére. (8576)

CORSO-MOZI, Arad Távbeszélő 23-04
 Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor
 Ma. A német filmgyártás lez dallamosabb vigjátéka
Szerelem a sorompónál
 Willy Fritsch és Herta Feiler

NAGY jutalom annak, aki f. hó 22-én, Aradon, az Avram Jancu-tér 7. számú fogorvosi lakásból elvitt kéz-áskában volt kulcsokat és személyazonossági igazolványt visszajuttatja. vagy nyomukra vezet. (3335)

DÉLELŐTT asszisztensnői munkát, délután I. és II. pecumisták tantársát számlanc kívül vállalom. Cim Reclamanál, Arad, Eminescu utca, 4. (3336)

BUCURESTIEE románul tudó jól főző mindenest alkalmazok. Jelentkezés Coloniale cégnél. Arad, a főposta mellett, a Bratianu-utca-ban, d. u. 4-5 között. (3337)

LAKÓTÁRSNÓT keresek, komoly magyar leány személyében, villamoshoz közel fekvő, szép kertes gyár városi magánháza. Konyhasználat. Egyszoba-butorral rendelkező előnyben. November 1-re beköltözhet. Ajánlatot „Gyermekgondozón” jeligére a timișoara-temesvári kiadóba kérek. (8563)

ELVESZETT Gyár városban 2 nere. Megtalálójára szép jutalmat kap. Cim: Timișoara, Negruzzi, 17. (8561)

JÓ állapotban lévő, korszerű tölgyfa-rekamé és háromajtós szekrény, valamint nagy könyvtárszekrény sürgősen eladó. Timișoara, III., Regent Buzdugan-körút, 61. (8529)

URANIA-filmszínház Arad Távbeszélő 12-32
 Ma utóijára. Minden idők legmeghatóbb román filmje.
 Maria Cebotari, G. Timica Silvia, Dimitrescu, Carlo Ninchi.
Vörös bilincsek (Odessza)
 Jön szombattól kezdve **Rabszolgakaraván.** Híradó

HÁZ eladó, négyszobás, fűrdőszobás, parkettás, zárt folyosós, magas földszintes, az Eminescu-utca mellett 3,500,000 lejért. Nicolovics-ügynökség, Arad, Avram Jancu-tér, 21. (3338)

ALIG viselt koverko férföltöny 21.000. szilkszínvalléros télikabát 23.000 lejért 25-os különféle női cipő eladó. Arad, Balasa-utca, 180, délután. (3350)

TÖLTÖTOLL Mont Blanc gyártmányu szerda délel 12 és fél 1 között A Neptun-fürdő és az Apollo-mozi közötti utzakaszon elvesztett. Beesületes megtaláló esetleg jutalomért adja át Timișoara, II., 3 August-u., 7, 2 ajtó alatt. (8678)

ELADÓ 2 ajtós és nagy takaréktüzhely, réz tartánnyal. Timișoara, II., Negruzzi-u., 25. (8547)

ARO-mozi, Arad távbeszélő 24-45
 Előadások 3, 5, 7 és 9 órákor
 Ma! Az idei évad hatalmas lenyűgöző filmje,
A velencei kurtizánok Clara Calamai, Osvaldo Valentin remekfilmje.

VENNÉK jó állapotban lévő. His Masters, vagy Columbia-patefont. Timișoara, 34-70 távbeszélő szám alatt érdek-lődjék. (8575)

BUTOROZOTT szobát keres teljes ellátással, jó csaiádnál, november 1-re, politechnikai hallgató. Cime: Timișoara IV., I. C. Bratianu-u., 15/a, I em., 34. (8574)

ELADÓ természetes férfi részére való, jó állapotú fekete télikabát. Cim Timișoara, Carol-körút, 46., 7. ajtó. (8573)

REMINGTON-írógép, asztallal együtt, eladó. Megtekinthetők déli 2-4 között Timișoara, III., Memorandului-u., 68. (8577)

VALÓDI keleti világos, szép szőnyeg 2x3 m, jutányosan eladó. Megtekinthető 12-3 óra között Timișoara, III., Metianu-u. 4., 9. ajtó. (8571)

ELADÓ férfi részére való, dupla esőka-otát (ballonselyem) és egy pár 41-es tisztieszirma. Timișoara, IV., Popovici Barcianu-u. 63. (8572)

NŐI, fekete bunda, szövet-huzattal, jutányos áron eladó. Megtekinthető Fülöp szicsnél, Timișoara, I., Eugen de Savoya-u. (8522)

26-os FILT-fele gyermekbakacs és 24-es félcipő eladó. Timișoara, I., Peles-u., 9. Liptay. (8586)

MINDENEST, jól főzni tudót, felfogad-nak. Dr. Fiala. Timișoara I., Take Ionescu-körút, 23., I. em., 7. (8585)

KIFOGASTALAN szákcésnőt alkalmaz azonnal, két személvhez. Scirtu tanár. Timișoara, IV., Berthelot-körút, 12. I. em. (8582)

MAGAS termetre való, fekete télikabát, valamint új, barna öltöny, 42-es finom cipő, elemistának való haitaska (átalakítható készítkára). Cim: Timișoara, II., Ecliac-u., 33. A turbina előtt. (8419)

PERZSABUNDA olcsón eladó. Megtekinthető délután 5 órákor. Timișoara II., Apateu-utca, 6. Munkástelep. (8580)

EZÜST-róák, finom és szép, keveset használt téli kosztümök, 37-es cipők eladók. Timișoara, I., Eugen de Savoya-u., 9. „Lyon”. (8578)

BELYEGUJDONSÁGOK állandóan rak-táron, hiánygyűzket méltányosan összeállítok. Kezéljétek jutányosan előkés-zeik. Vad. I. Stefan Penyó, Timișoara, I., Alba Iulia-u., 1. (8570)

VIRÁGOK: krizantémok, őszirózsák, rózsák, továbbá fikuszok, muszák, kaktuszok, cserépbén, és nyíló amarilisz eladó. Timișoara, I., Hamlet-u., 10., a 4-es villamos mentén. (8668)

KÜLÖNLEGES módszerrel, géppel kötött teljes szavatossággal, újjas és újjatlan mellényeket, sportfelnarisynt. kesztyűt, stb. Vállalok mindenfajta tás-kakésztést, iparművészeti munkákat. Mindezt tanítom is. Timișoara, III., Romulus-u., 10., földszint. Távbeszélő 18-69. (8569)

EGYEDÜLÁLLÓ személyvhez házvezető-nőnek ajánlkozom. Cimeket „Békés otthon” jeligére a timișoara kiadóba kérnek. (8568)

ELADÓ 15-16 éves fiu részére, jó állapotban lévő zöld színű Hubertus-kabát és egy sötét barna öltöny. Cim: Timișoara V., Str. Cloșca 9. ajtó 4. (8579)

ELADÓ férfi felöltő közep termetre, valamint más dolgok. Megtekinthetők délelőtt 9-től délután 2-ig. IV., Iancu Văcrescu-utca 4, 3. ajtó. (8580)

KORSZERŰ konyhabutor-berendezést, használtat, de jó állapotban levőt, vennék. Cim: Timișoara IV., A. Vlahuta-u. 11. (8544)

KÁRPITOS munkát, ujat, valamint javításokat a legolcsóbban vállalok. Házhoz megyek. Timișoara, IV., Pop de Bases-ti-u. 7, 6. ajtó. (8549)